

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Prishtinë, më 14 mars 2013
Nr. ref.:RK392/13

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin KI19/10

Parashtrues

Sh.P.K. "Syri"

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Urdhrit të nxjerrë nga Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, SCA-09-0041, të 9 shkurtit 2010

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, Kryetar
Ivan Čukalović, Zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtrues

1. Parashtrues është Sh.P.K. "Syri" nga Gjakova, përfaqësuar nga z. Enver Mulliqi nga Gjakova.

Objekti i çështjes

2. Parashtruesi e konteston kushtetutshmërinë e Urdhrit të lëshuar nga Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Dhoma e Posaçme), SCA -09-0041, të 9 shkurtit 2010 (në tekstin e mëtejshëm: Urdhri i 9 shkurtit 2010), sipas të cilit, parashtruesit, si paditës në procedurën civile në Dhomën e Posaçme, i kërkohej t'i dërgonte përkthimet e të gjitha parashtresave dhe dokumenteve përkatëse në gjuhën angleze në shpenzime të tij.
3. Më pas, parashtruesi i kërkesës konteston kushtetutshmërinë e nenit 25.7 të Urdhërësës Administrative të UNMIK-ut Nr. 2008/6, për ndryshimin dhe zëvendësimin e Urdhërësës Administrative të UNMIK-ut Nr. 2006/17, për zbatimin e Rregullores së UNMIK-ut Nr. 2002/13 për Themelimin e Dhomës së Posaçme të Kosovës për Çështjet që Ndërlidhen me Agjencinë Kosovare të Mirëbesimit (në tekstin e mëtejshëm: UA i UNMIK-ut 2008/6).
4. Parashtruesi pohon që Urdhri i kontestuar i 9 shkurtit 2010, që u nxor në përputhje me nenin 25.7 të Urdhërësës Administrative të UNMIK-ut Nr. 2008/6, shkel nenin 5 [Gjuhët], nenin 23 [Dinjiteti Njerëzor], nenin 24 [Barazia para Ligjit] dhe nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe nenin 6, nenin 14 dhe nenin 1 të Protokollit 1 të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut. Parashtruesi më tej pohon se *“gjyqtarët e EULEX-it nuk do të duhej ta aplikojnë asnjë dispozitë e cila i cenon të drejtat elementare të njeriut, e posaçërisht dispozitën që quhet Urdhër administrativ, që në fakt është akt nënligjor”*.
5. Neni i kontestuar i Urdhërësës Administrative Nr. 2008/6 është neni 25.7 dhe ai parashikon gjuhën në të cilën duhet të dorëzohen rastet në Dhomën e Posaçme dhe thotë me sa vijon:

25.7 Parashtresat dhe dokumentet përcjellëse mund të paraqiten në gjuhën shqipe, serbe ose angleze. Por, nëse paraqiten në gjuhën shqipe ose serbe, duhet të sigurohet edhe përkthimi i të gjitha parashtresave dhe dokumenteve përcjellëse edhe në gjuhën angleze. Shpenzimet e përkthimit i heq pala.
6. Parashtruesi kërkon që Gjykata Kushtetuese të konstatojë shkelje të të drejtave të njeriut dhe të kërkojë nga Dhoma e Posaçme që ta përkthejë dokumentacionin me shpenzime të veta.

Baza juridike

7. Neni 113, paragrafi 1 dhe paragrafi 7, i Kushtetutës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta); neni 20 i Ligjit dhe rregulli 36 i Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

8. Më 1 mars 2010, parashtruesi e parashtroi kërkesën e tij në Gjykatë.
9. Më 17 mars 2010, Kryetari i Gjykatës e caktoi Zëvendëskryetarin Kadri Kryeziu Gjyqtar raportues dhe caktoi edhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Ivan Čukalović (kryesues), Enver Hasani dhe Iliriana Islami.

10. Më 24 gusht 2010, Gjykata ia dërgoi kërkesën Dhomës së Posaçme dhe kërkoi komentet dhe/ose vërejtjet e tyre përkitazi me këtë kërkesë.
11. Dhoma e Posaçme u përgjigj më 10 nëntor 2010. Përgjigja e tyre do të trajtohet më poshtë.
12. Më 10 mars 2011, Sekretaria e Gjykatës Kushtetuese ia dërgoi parashtruesit përgjigjen e Dhomës së Posaçme dhe kërkoi komentet e tij. Gjykata, gjithashtu, kërkoi nga Gjykata Ekonomike e Qarkut kopje të dokumenteve shtesë përkitazi me rastin e parashtruesit të kërkesës.
13. Më 23 mars 2011, parashtruesi iu përgjigj Gjykatës. Ai e informoi Gjykatën se, meqë *“moszbatimi sipas urdhrit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me AKM-në paraqiste rrezik për hedhje poshtë të ankesës, paditësi ka paguar përkthimin dhe ka dërguar aktgjykimin e përkthyer, ankesën dhe provat mbështetëse. Duhet cekur se shpenzimet e përkthimit janë relativisht të mëdha, një faqe kushton 10 euro”*.
14. Parashtruesi më tej shtoi: *“Urdhëresa administrative në fjalë është në kundërshtim me nenin 6 – e Drejta për Proces të Drejtë, me nenin 14 – Ndalimi i Diskriminimit, të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, dhe nenin 1, të Protokollit 1 të Konventës, në lidhje me nenin 53 të Kushtetutës të Republikës së Kosovës dhe dispozitat dhe garancitë kushtetuese me nenet 5, 23, 24, 31 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës. Gjyqtarët e EULEX-it nuk do të duhej ta aplikojnë asnjë dispozitë e cila i cenon të drejtat elementare të njeriut, e posaçërisht dispozitën që quhet Urdhër administrativ, që në fakt është akt nënligjor”*. Parashtruesi gjithashtu bashkëngjiti ankesën kundër aktgjykimit të Gjykatës Ekonomike të Qarkut, që ishte objekt i çështjes së parashtruar në Dhomën e Posaçme.
15. Më 2 korrik 2012, Kryetari caktoi anëtarët e Kolegjit shqyrtues, në përbërje të gjyqtarëve: Robert Carolan (kryesues), që zëvendësoi gjyqtaren Iliriana Islami, sepse mandati i saj në Gjykatë përfundoi më 26 qershor 2012, Snezhana Botusharova dhe Enver Hasani (anëtarë).
16. Gjithashtu, më 2 qershor 2012, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e Gjyqtarit raportues duke e shtyrë për shqyrtim të mëtejshëm.
17. Më 24 shtator 2012, Sekretariati i Gjykatës kërkoi nga parashtruesi i kërkesës dhe nga Dhoma e Posaçme që ta njoftojnë përkitazi me statusin e rastit të parashtruesit të kërkesës para Dhomës së Posaçme.
18. Gjykata nuk ka pranuar ndonjë përgjigje të parashtruesit të kërkesës ndaj shkresës së 24 shtatorit 2012.
19. As Dhoma e Posaçme nuk ka dorëzuar ndonjë përgjigje ndaj shkresës së Gjykatës, të 24 shtatorit 2012.
20. Më 27 nëntor 2012, pasi shqyrtoi raportin e Gjyqtarit raportues, Kolegji shqyrtues i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

21. Në vazhdim është përmbledhja e fakteve nga dokumentet që kanë paraqitur palët e përfshira në procedurë.

22. Gjkata Ekonomike e Qarkut, më 19 qershor 2008, hodhi poshtë ankesën e parashtruesit të kërkesës kundër të paditurës – Korporatës Energjetike të Kosovës – Rrjeti shpërndarës, Rajoni i Gjakovës, për, gjoja, një borxh në shumën 28.689,85 euro.
23. Më 6 prill 2009, parashtruesi kishte ushtruar ankesë në Dhomën e Posaçme kundër Aktgjykimit të Gjykatës Ekonomike të Qarkut, I. C. nr. 198/2007, të 19 qershorit 2008.
24. Ankesa dhe dokumentet përcjellëse, d.m.th. teksti i aktgjykimit të kontestuar, ishte përpiluar në gjuhën shqipe dhe nuk ishte dorëzuar në Dhomën e Posaçme me përkthimin në gjuhën angleze.
25. Më 9 shkurt 2010, Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme të Kosovës nxori një urdhër me të cilin kërkonte që parashtruesi në këtë kërkesë, brenda 14 (katërmëdhjetë) ditësh nga dita e pranimit të urdhrit, të dorëzonte me sa vijon:

Urdhër

“Kërkohet nga Paditësi/Ankuesi që brenda katërmëdhjetë (14) ditësh nga dita e pranimit të këtij Urdhri të dorëzojë:

1. *Në pajtim me nenin 58.2 dhe 25.4 të Urdhëresës Administrative (UA) të UNMIK-ut 2008/6 dëshmia e autorizimit me të cilin autorizohet t'i përfaqësojë paditësit në procedurat pranë Dhomës së Posaçme (duke përfshirë emrin, mbiemrin dhe adresën e avokatit, së bashku me përkthimin në gjuhën angleze):*
2. *Në pajtim me nenin 60.2 të UA të UNMIK-ut 2008/6 kopjen e aktgjykimit të Gjykatës Ekonomike të Qarkut I. C. nr. 198/2007, kundër të cilit është ushtruar ankesa së bashku me përkthimin në gjuhën angleze.*
3. *Në pajtim me nenin 58.2 dhe 25.7 të Urdhëresës Administrative të UNMIK-ut 2008/6 përkthimin në gjuhën angleze të ankesës si dhe të gjitha dokumentet e tjera mbështetëse.*
4. *Sipas nenit 25.7 të Urdhëresës Administrative të UNMIK-ut 2008/6: “Parashtresat dhe dokumentet përcjellëse mund të paraqiten në gjuhën shqipe, serbe ose angleze. Por, nëse paraqiten në gjuhën shqipe apo serbe, duhet të sigurohet edhe përkthimi i të gjitha parashtresave dhe dokumenteve përcjellëse edhe në gjuhën angleze. Shpenzimet e përkthimit heq pala”. Në lidhje me nenin 58.2 të Urdhëresës Administrative të UNMIK-ut 2008/6, neni 25.7 i Urdhëresës Administrative të UNMIK-ut 2008/6 është i aplikueshëm edhe në procedurën e ankesës.*
5. *Nëse Paditësit/Ankuesit nuk i parashtrojnë ankesën e kompletuar apo të korrigjuar e cila i plotëson kërkesat e parapara me nenin 28.2 (f) të UD të UNMIK-ut brenda katërmëdhjetë (14) ditësh nga dita e pranimit të këtij urdhri, atëherë Dhoma e Posaçme do të refuzojë Ankesën/Padinë mbi bazat e papranueshmërisë”.*
26. Ky urdhër i Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme u nënshkrua nga një gjyqtare e EULEX-it. Pas lëshimit të këtij urdhri, më 9 shkurt 2010, kërkesa u parashtrua në Gjykatën Kushtetuese më 1 mars 2010.
27. Megjithatë, më 29 mars 2010, parashtruesi i kërkesës veprimi në përputhje me Urdhrin brenda afatit të paraparë 14-ditësh dhe ofroi përkthimin e dokumenteve të kërkuara.

Komentet e Dhomës së Posaçme

28. Më 10 nëntor 2010, Dhoma e Posaçme iu përgjigj njoftimit të Gjykatës Kushtetuese, të cilin e kishin marrë më 25 gusht 2010.
29. Në përgjigjen e dërguar, Dhoma e Posaçme thekson: *"Paditësi, Sh.P.K. 'Syri', në Gjakovë, më 6 prill 2009 ushtroi ankesë në Dhomën e Posaçme kundër Aktgjykimit të Gjykatës Ekonomike të Qarkut I. C. nr. 198/2007, të 19 qershorit 2008. Pasi ankesa e parashtruar nga parashtruesi ... ishte dorëzuar vetëm në gjuhën shqipe, gjyqtari përgjegjës lëshoi një urdhër për paditësin/ankuesin Sh.P.K. 'Syri' përmes të cilit kërkonte nga paditësi që ta dorëzonte aktgjykimin kundër të cilit ishte parashtruar ankesa dhe përkthimin në gjuhën angleze të ankesës dhe të dokumenteve përcjellëse gjithashtu në përputhje me nenin 25.7 të Urdhërësës Administrative të UNMIK-ut (UA e UNMIK-ut) 2008/6 në lidhje me nenin 58.2 të UA të UNMIK-ut. ... Neni 58.2 i Urdhërësës Administrative 2008/6 parashikon që 'rregullorja e punës dhe dëshmitë që e udhëheqin procedurën e paneleve gjykuese vlejnë përshtatshmërisht (mutatis mutandis) për procedurën e panelit të ankesave'. Në anën tjetër, neni 60.2 i Urdhërësës Administrative 2008/6 kërkon që 'vendimi i Panelit Gjyqësor apo gjykatës kundër vendimit të së cilës ushtrohet ankesa i bashkëngjitet ankesës'. Pasi parashtruesi nuk e ofroi vendimin dhe përkthimin në gjuhën angleze të ankesës dhe të vendimit kundër të cilit ishte ushtuar ankesa, paditësi u urdhërua t'i siguronte ato. Kjo ishte praktikë e përgjithshme e Gjykatës në përputhje me Urdhërësën Administrative 2008/6, e cila zbatohet për të gjitha paditë/ankesat e parashtruara në Dhomën e Posaçme pasi gjuha në të cilën Gjykata punon është anglishtja. Vlen të përmendet që nëse paditësi/ankuesi është person fizik, atij/asaj i rikujtohet mundësia se mund të kërkojë ndihmë në përkthim. Më 29 mars 2010, paditësi/parashtruesi i kërkesës veprroi në përputhshmëri me urdhrin e lartpërmendur dhe i dorëzoi Dhomës së Posaçme dokumentet dhe përkthimin e kërkuar".*

Vlerësim i pranueshmërisë së kërkesës

30. Kriteret e pranueshmërisë janë të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
31. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, që përcakton:
- "Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj".*
32. Në anën tjetër, neni 47.2 i Ligjit, gjithashtu, përcakton:
- "Individi mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj".*
33. Për më tepër, rregulli 36.1 (a) parasheh:

“Gjykata mund t’i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse: janë shterur të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me ligj kundër vendimit ose aktgjykimit të kundërshtuar”.

34. Siç u përmend më lartë, Gjykata nuk ka marrë përgjigje ndaj shkresës ku kërkoheshin informata përkitazi me statusin e rastit që ishte në procedurë e sipër para Dhomës së Posaçme, as nga parashtruesi e as nga Dhoma e Posaçme.
35. Me sa duket, në këtë rast, parashtruesi nuk ka arritur të shterojë të gjitha mjetet juridike në dispozicion, pasi rasti është ende në procedurë e sipër para Dhomës së Posaçme.
36. Prandaj, në rrethanat kur një rast është në procedurë e sipër në Dhomën e Posaçme, Gjykata Kushtetuese nuk është në gjendje të vazhdojë më tej për të vlerësuar pranueshmërinë e kërkesës. Duket se kërkesa është e parakohshme.
37. Me sa u tha, Gjykata konstaton se kërkesa nuk i përmbush kriteret e nenit 113.7 të Kushtetutës, nuk i përmbush kriteret e nenit 47.2 të Ligjit dhe nuk i përmbush kriteret e rregullit 36.1 (a) të Rregullores, dhe si e tillë është e papranueshme.

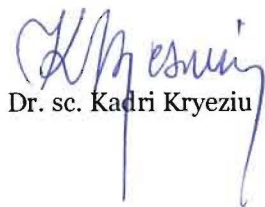
PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës; në pajtim me nenin 47 të Ligjit; si dhe në pajtim me rregullin 36.1 (a) (b) të Rregullores së punës, njëzëri:

VENDOSI

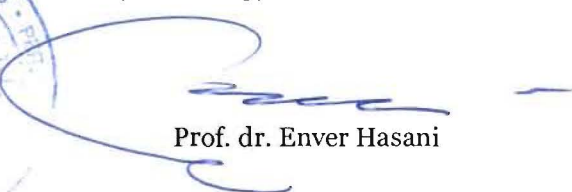
- I. TA HEDHË POSHTË kërkesën si të papranueshme;
- II. T’U KOMUNIKOHET ky palëve ky vendim;
- III. TË PUBLIKOHET në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Dr. sc. Kadri Kryeziu

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani